

Szegedi Ítéltábla

Az ügy száma:

Gf.III.30.041/2024/4-II. szám

A felperes:

hitelező neve (hitelező székhelye)

A felperes meghatalmazott jogi képviselője:

Dr. Pertovszki Anett kamarai jogtanácsos (cím)

Az alperes:

alperes neve (alperes lakcíme)

Az alperes meghatalmazott jogi képviselője:

Dr. Szabó Ervin ügyvéd (ügyvéd címe)

A per tárgya:

Vezető tisztségviselő felelősségének megállapítása

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:

Gyulai Törvényszék 10.P.20.124/2023/12/I.

A fellebbezést benyújtó fél és a fellebbezés sorszáma:

Az alperes 10.P.20.124/2023/13.

Í T É L E T

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg a felperesnek 30 000 (harmincezer) forint másodfokú perköltséget.

Megállapítja, hogy az alperes terhén marad az általa, a feleket az ügyben megillető tárgyi illetékfeljegyzési jog ellenére előzetesen megfizetett 48 000 (negyvennyolcezer) forint fellebbezési eljárási illeték.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

Indokolás

A tényállás

[1] Az alperes alapításától a adós Kft. „f.a.” (a továbbiakban: adós) vezető tisztségviselője volt.

[2] A felperes kérelmére a Gyulai Törvényszék 16.Fpk.../.../5. számú végzésével elrendelte az adós felszámolását, amelynek kezdő időpontja 2021. augusztus 31. napja.

[3] Az adós felszámolási eljárása során a felperes 17 799 957 forint követelést jelentett be, amelyet a felszámoló nyilvántartásba vett. A felszámolási eljárásban nyilvántartásba vett összes hitelezői igény összege 20 404 317 forint.

[4] Az alperes nem teljesítette a csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XLIX. törvény (a továbbiakban: Cstv.) 31. § (1) bekezdés a)-d) pontjában meghatározott kötelezettségeit.

[5] A felszámoló az adós felszámolásának egyszerűsített módon történő befejezése iránt terjesztett elő kérelmet, mivel iratanyag és tevékenységzáró mérleg hiányában az eljárás rendes szabályok szerinti lebonyolítása nem lehetséges. A felszámoló vagyonfelosztási javaslatot vagyon hiányában nem készített.

A felperes keresete és az alperes védekezése

[6] A felperes keresetében annak megállapítását kérte, hogy az adós fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetének bekövetkeztét követően az alperes vezetői feladatait nem a hitelezői érdekek figyelembevételével látta el, és ezzel megghiúsította 17 799 957 forint erejéig a hitelezők követeléseinek kielégítését. Érvényesíteni kívánt jogként a Cstv. 33/A. § (1) és (5) bekezdését jelölte meg. Hivatkozott arra, az alperes nem tett eleget a Cstv. 31. § (1) bekezdés a)-d) pontjában meghatározott kötelezettségeinek. Ezért álláspontja szerint a Cstv. 33/A. § (5) bekezdése értelmében az alperesnek kell bizonyítania, hogy nem következett be az adós fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzete, vagy ha ilyen körülmény fennállt, a vezetési feladatai során a hitelezői érdekeket is figyelembe vette. A fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztének időpontjaként 2021. június 7. napját jelölte meg.

[7] Az alperes ellenkérelme kapcsán kitért arra, az adóst 2023. április 12. napján törölték a cégnyilvántartásból, így a felszámolás mintegy 589 napig tartott, amely idő alatt sem tudott az alperes eleget tenni a Cstv. 31. § (1) bekezdés a)-d) pontjában meghatározott kötelezettségeinek. Elismerte, az adós részletekben összesen 12 231 033 forintot megfizetett, amelyet elszámolt, azonban a teljes tartozás kiegyenlítése nem történt meg. Az adós tartozásából pedig 10 027 000 forint összegű mulasztási bírság azért keletkezett, mivel alperes nyolc számlának a kötelezett általi teljesítését az azokon feltüntetett átutalási fizetési mód helyett – megsértve az adózás rendjéről szóló 2017. évi CL. törvény 114. (3) bekezdésében foglaltakat – készpénzben fogadta el. Megjegyezte, az alperes a hitelezői igény összecszerúságát a perben nem is vitathatja.

[8] Az alperes ellenkérelme a kereset elutasítására irányult. Állította, a hitelezők érdekében úgy járt el, ahogy az az adott helyzetben általában elvárható. Megkísérelte a meglévő szerződések fenntartását, kölcsönt vett fel, azonban az adós működést nem sikerült helyreállítani. Emellett az adós működésének ellehetetlenülésében közrehatott az is, hogy a korábbi könyvelő a munkáját nem megfelelően végezte. Vitatta a felperes követelésének összecszerúságát, mivel a felperes részére 12 231 033 forint megfizetett. Utalt arra, a könyvelője hibás és szakszerűtlen eljárása miatt nem történt meg a beszámoló feltöltése. Előadta, az adós iratanyagát és a szükséges nyilatkozatokat a felszámolónak átadta, aki azonban azokat az észlelhető könyvelési hibák miatt visszaküldte, és kérte a könyvelés rendbetételét. Az új könyvelő ugyanakkor a munkáját a felszámolási eljárás gyors befejezéséig nem tudta elvégezni.

Az elsőfokú ítélet

[9] Az elsőfokú bíróság ítéletével megállapította, hogy az alperes mint az adós volt vezető tisztségviselője az adós fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetének bekövetkeztét követően ügyvezetési feladatait nem a hitelezők érdekeinek figyelembevételével látta el, és ezzel megghiúsította 17 799 957 forint erejéig a hitelezők követelésének kielégítését. Kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 12 000 forint perköltséget és az államnak 36 000 forint eljárási illetéket.

[10] Határozatának indokolásában rögzítette, az alperes nem vitatta a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztét. Megállapította, az alperes a Cstv. 33/A. § (5) bekezdésében megjelölt kötelezettségei közül többnek nem tett eleget, amely mulasztások kapcsán a kimentésre nem fogadta el az alperesnek azt a hivatkozását, hogy a könyvelő magatartása és a felszámolási eljárás rövid időtartama miatt nem volt lehetősége a feladatait teljesíteni. Ezért a Cstv. 33/A. § (5) bekezdése szerinti bizonyítási szabályt alkalmazhatónak találta, amely kapcsán úgy ítélte, az alperes nem bizonyította, hogy a hitelezői érdekeket figyelembe vette, és a hitelezői követelések teljes mértékben történő kielégítésének megghiúsulását nem okozta. Utalt arra, a felperes a követelése összecszerúságát megfelelően igazolta, az alperesi nyilatkozatban foglaltakra magyarázatot adott, és azt a felszámoló nem vitatott hitelezői igényként nyilvántartásba vette.

A fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem

[11] Az ítélettel szemben az alperes terjesztett elő fellebbezést, annak megváltoztatását és a kereset elutasítását kérte. Előadta, az elsőfokú eljárásban tett nyilatkozatait változatlanul fenntartja. Megítélése szerint az ügyvezetői feladatai ellátása során a hitelezői érdekeket figyelembe vette, a részéről felróható mulasztást megállapítani e körben nem lehet. A könyvelői feladatok ellátására szakembert kért fel, akinek az esetleges mulasztásáért felelősség nem terheli. Kiemelte, mindent megtett a felperes követelésének kielégítése érdekében, a felperesnek több részletben – kölcsönök és egyéb magán tartalékok bevonásával – nagyobb összegeket fizetett meg, amelyet az elsőfokú bíróság nem értékelt. Nem vállalt indokolatlan, észszerőtlen üzleti kockázatot, és mindent megtett a veszteségek elkerülése, csökkentése, valamint a hitelezők kielégítése érdekében. Hivatkozott arra, a felszámolóval együttműködött, a rendelkezésre álló iratanyagot megküldte, azt a felszámoló könyvelési hiányosságokra utalva visszaadta. Az új könyvelő pedig a felszámolási eljárás befejezéséig nem tudta elvégezni a munkáját.

[12] A felperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyására irányult. Hangsúlyozta, a kimentés okaként nem fogadható el, hogy az alperes a kötelezettségeit a könyvelő mulasztása miatt nem tudta teljesíteni. A könyvelő mulasztása ugyanis az alperes terhére esik, miután a vezető tisztségviselő akkor látja el az ilyen tisztséget betöltő személytől elvárható módon az ügyvezetési feladatokat, ha az adós közvetlen ellenőrzési körébe tartozó megbízottjai munkáját ellenőrzi, szükség esetén ellenőrizteti. Az alperes magatartása kapcsán hivatkozott arra, az adós hátralékából 10 027 000 forint az alperes jogszabálysértő magatartásának eredményeképpen keletkezett, mivel készpénzben fizetett ki nyolc számlát, és az alperes az adós iratanyagát olyan állapotban bocsátotta a felszámoló rendelkezésére, amelyből az adós gazdálkodása, vagyona nem volt ellenőrizhető. Véleménye szerint az alperes mulasztására tekintettel a felszámoló és a hitelező nem ismerhette meg az adós valódi pénzügyi helyzetét, a felszámolás körébe ténylegesen vonható vagyonelemeket, és a felszámoló a felszámolási vagyon növelése érdekében szükséges intézkedéseket nem tehette meg, amelyek azt eredményezték, hogy a hitelezői követelés kielégítése elmaradt.

Az ítéltábla döntésének indokai

[13] A fellebbezés alaptalan.

[14] A polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban. Pp.) 370. § (1) bekezdése szerint a másodfokú bíróság felülbírálati jogkörét az erre irányuló fellebbezési kérelemre, csatlakozó fellebbezésre, ellenkérelemre, azok korlátai között gyakorolja. Ilyen korlátnak minősülnek a fellebbezés 371. § (1) bekezdésében megjelölt tartalmi követelményei körében előadottak. E jogszabályi rendelkezésből következik, hogy korlátot nem csak az képez, hogy a fellebbező fél milyen tartalmú másodfokú döntést kér, hanem az is, hogy ezt milyen indokkal teszi, melyik eljárási vagy anyagi jogszabály megsértésére hivatkozik.

[15] Az alperes fellebbezésében hivatkozott arra, az elsőfokú eljárásban tett nyilatkozatait fenntartja. A másodfokú bíróság eljárása azonban nem az elsőfokú eljárás megismétlése, a fellebbezésnek ezért szükségszerű tartalmát képezik a Pp. 371. § (1) bekezdés b) pontjában előírtak is, így azoknak az indokoknak a megjelölése, amely miatt a fél az elsőfokú ítélet megváltoztatását vagy hatályon kívül helyezését kéri. A másodfokú eljárás célja ugyanis az elsőfokú eljárásban esetlegesen elkövetett eljárási szabálysértésnek vagy az elsőfokú bíróság esetlegesen megalapozatlan vagy téves döntésének a fellebbezési kérelem és ellenkérelem korlátai közötti korrigálása. Ehhez a fellebbezésnek tartalmaznia kell konkrétan, hogy a fellebbező mit sérelmez, mit tart jogszabálysértőnek és milyen indokkal az elsőfokú eljárásban, illetve az elsőfokú bíróság döntésében. Nem elegendő ezért a fellebbezésben csupán visszautalni az elsőfokú eljárás során előterjesztett valamely beadvány tartalmára, vagy akként nyilatkozni, hogy a fellebbező az elsőfokú eljárásban tett nyilatkozatait fenntartja (hasonlóan: BDT2021. 4397.) Következésképpen az elsőfokú eljárásban előadott, de fellebbezésben külön meg nem jelölt hivatkozások a másodfokú eljárásban nem voltak vizsgálhatók.

[16] Ennek megfelelően a felülbírálat keretében – figyelemmel a fellebbezés indokaira – az ítéltábla a Pp. 369. § (3) bekezdés c) pontja szerinti felülbírálati jogkörében eljárva azt vizsgálta, hogy helyesen jutott-e az elsőfokú bíróság arra a következtetésre, az alperes vezetői felelősségének a Cstv. 33/A. § (1) bekezdése szerinti feltételei fennállnak.

[17] A felperes keresetében az alperes vezetői felelősségének megállapítását arra hivatkozással kérte, hogy az adós fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzete bekövetkeztét követően ügyvezetői feladatokat nem a hitelezői érdekek figyelembevételével látta el, és ezáltal a hitelezői követelések kielégítése teljes mértékben megghiúsulhat. Ezen felperesi hivatkozás alapján elsőként az adós gazdálkodó szervezet vezetőinek hitelezőkkel szembeni kárfelelősségre vonatkozó anyagi jogi szabályokat kellett meghatározni és vizsgálni, hogy a felperes a kárfelelősség megállapításához a tényállási elemeket előadta-e és bizonyította-e

[18] Ha a jogi személy vezető tisztségviselője a jogi személy tevékenységi körében jár el, és ilyenkor a jogi személlyel szerződéses vagy szerződésen kívüli jogviszonyban álló harmadik személynek érdeksérelmet okoz, a polgári jogi felelősség jogkövetkezményei általában a jogi személlyel szemben alkalmazhatók.

Más a helyzet akkor, ha a jogszabály szankciós jelleggel átviszi a felelősséget a vezető tisztségviselőre. Ebben az esetben a vezető tisztségviselő a deliktuális kárfelelősség feltételei szerint felel a felróható magatartással okozati összefüggésben keletkező vagyoni hátrányért.

A gazdasági társaságokról szóló 2006. évi IV. törvény (a továbbiakban: Gt.) 30. § (3) bekezdése továbbfejlesztette a vezető tisztségviselőre irányuló korábbi felelősségi szabályokat, és a korlátozott felelősség speciális áttörésével a jogszerűtlen gazdálkodásért való felelősség (wrongful trading) intézményét honosította meg annak érdekében, hogy a gazdasági társaság vezetését csődközeleli helyzetben visszatartsa a hitelezői érdekeket sértő magatartásoktól. A hitelezővédelmi tényállás beiktatását az indokolta, hogy a felelősen gazdálkodó üzletembertől elvárható, hogy az irányítása alatt álló céget a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezése esetén úgy működtesse tovább, hogy a hitelezők esélyét követeléseik behajtására ne veszélyeztesse. Ilyen esetben a vezető tisztségviselőnek – ha nem kezdeményezi a csődeljárást, illetve a felszámolási eljárást – minden intézkedésével arra kell törekednie, hogy a hitelezők követelésükhöz hozzájussanak.

A fenyegető fizetéseképtelenség bekövetkezése esetén a vezetővel szembeni kártérítési felelősséghez az igényérvényesítés szabályait a 2006. július 1. napján hatályba lépett 2006. évi VI. törvény iktatta be a Cstv. – mint külön törvény – rendelkezései közé akként, hogy az igényérvényesítés két lépcsőben történhet, először megállapítási kereset [Cstv. 33/A. § (1) bekezdés], majd annak eredményessége után külön marasztalási kereset előterjesztésével.

[19] A Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 2014. március 15. napján történt hatályba lépésével egyidejűleg hatályon kívül helyezésre került a Gt. (és annak 30. §-a), azonban a gazdasági társaság vezető tisztségviselőjének a gazdasági társaság megszűnése esetére a Ptk. 3:118. §-a azonos rendelkezést tartalmaz, amelyet a Cstv. 33/A. § (14) bekezdése alapján szintén együttesen kell alkalmazni a Cstv. 33/A. § rendelkezéseivel. A fentiekből következően a perben az adós felszámolására tekintettel a felperes keresete folytán az alperesek vezetői felelősségét – mint ahogyan azt az elsőfokú bíróság helyesen megállapította – a Ptk. 3:118. §-a és a Cstv. 33/A. §-ának rendelkezései alapján kell vizsgálni.

[20] Az elsőfokú bíróság által a keresetlevél benyújtásának időpontjára (2023. április 4.) tekintettel helyesen alkalmazott – a Cstv. 83/R. § (4) bekezdése alapján a 2017. július 1. napjától indult perekben irányadó, 2017. július 1. napjától hatályos – Cstv. 33/A. § (1) bekezdése szerint a hitelező vagy – az adós nevében – a felszámoló, a felszámolási eljárás alatt keresettel kérheti a 6. § szerint illetékes bíróságtól annak megállapítását, hogy azok, akik a gazdálkodó szervezet vezetői voltak a felszámolás kezdő időpontját megelőző három évben, és a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztét követően, a feladataikat nem a hitelezők érdekeinek figyelembevételével látták el és ezzel okozati összefüggésben a gazdálkodó szervezet vagyona csökkent, vagy a hitelező követeléseinek teljes mértékben történő kielégítése más okból meghiúsulhat.

A (4) bekezdés szerint mentesül a felelősség alól a vezető, ha bizonyítja, hogy a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztét követően nem vállalt az adós pénzügyi helyzetéhez képest indokolatlan üzleti kockázatot, illetve az adott helyzetben az ilyen tisztséget betöltő személytől elvárható valamennyi intézkedést megtette, a hitelezői

veszteségek elkerülése, csökkentése, továbbá az adós gazdálkodó szervezet legfőbb szerve (döntéshozó szerve) intézkedéseinek kezdeményezés érdekében.

Az (5) bekezdés szerint, amennyiben a vezető a felszámolás kezdő időpontját megelőzően neki felróhatóan nem vagy nem megfelelően tett eleget a gazdálkodó szervezet éves beszámolója (összevont, konszolidált éves beszámoló) külön jogszabályban meghatározott letétbe helyezési és közzétételi kötelezettségének vagy nem teljesíti a 31. § (1) bekezdés a)-d) pontja szerinti beszámoló készítési, irat- és vagyonátadási, továbbá tájékoztatási kötelezettségét, neki kell bizonyítania, hogy a vezető tisztségének időtartama alatt nem következett be fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet, vagy ha ilyen körülmény fennállt, vezetési feladatai ellátása során a hitelezők érdekeit is figyelembe vette.

[21] A vezető által a hitelezőknek okozott kárt tehát „kétlépcsős” perben lehet érvényesíteni. A Cstv. 33/A. § (1) bekezdés szerinti elsőlépcsős megállapítási pernél egy olyan speciális perről van szó, amelynek megindítására mind az adós felszámolója, mind az adós hitelezői jogosultak. Amennyiben egy hitelező indítja a megállapítási pert, annak eljárásjogi célját, lényegét tekintve egyfajta „perbizomány” jön létre, mivel ő ilyen esetben a további hitelezők érdekében is perel. A vezető tisztségviselő helytállási kötelezettségének jogerős ítélettel történő megállapítása esetén ugyanis utóbb a Cstv. 33/A. § (11) bekezdése alapján a marasztalási per megindítására bármely hitelező keresetet terjeszthet elő, a felszámolás során kielégítetlenül maradt követelésének érvényesítése érdekében. Ez tartalmában azt jelenti, hogy az adós gazdálkodó szervezetnél bekövetkező teljes vagyonszőkenés, illetve valamennyi hitelező követésének teljes mértékben történő kielégítése megghiúsulásának megállapítására terjeszthet elő keresetet a hitelező a Cstv. 33/A. § (1) bekezdése szerinti perben, függetlenül saját hitelezői igényének mértékétől. Jelen esetben a felperes egyedüli bejelentett hitelező volt a felszámolási eljárásban.

[22] Nem vitatottan a felperes hitelezői igényét az adós felszámolója nyilvántartásba vette, így a Cstv. 3. § (1) bekezdés cd) pontja szerint a felperes hitelezőnek minősül, azaz a Cstv. 33/A. § (1) bekezdése szerinti megállapítási per megindítására jogosult volt. Nem vitatta az alperes azt sem, hogy a kereset előterjesztése a Cstv. 33/A. § (1) bekezdése szerinti határidőben a felszámolási eljárás alatt történt, mint ahogyan azt sem, hogy a felszámolás kezdő időpontját (2021. augusztus 31.) megelőző három éven belül az adós vezető tisztségviselője volt, ezért a kereset érdemben vizsgálható volt

[23] A Ptk. 3:118. §-a szerinti vezetői felelősséget tételesen kimondó és ezzel együtt alkalmazandó Cstv. 33/A. § (1) bekezdése szerinti kereset kártérítési felelősséget állapít meg, amely alapján a felperesnek kell állítania és bizonyítania – a felszámolás speciális szabályait is figyelembe véve – az alábbi tényállási elemek fennálltát:

– az adós gazdálkodó szervezet fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzete bekövetkeztét, és időpontját, amikor már a fizetéseképtelenség fennállt.

– az ezt követően kifejtett a hitelezők érdekeit figyelmen kívül hagyó vezetői magatartást (vagy mulasztást), amellyel az adós társaság vagyona csökkent vagy a hitelezői követelések teljes kielégítését megghiúsíthatja,

– és az ezek közötti okozati összefüggést.

A Cstv. 33/A. § (1) bekezdése esetében – a második tényállási elem – a hitelezők érdekeit figyelmen kívül hagyó, a vezető tisztségviselő felelőssége megállapításának alapjául több magatartás, és ezáltal több tényállás szolgálhat: – a felperes keresetében megjelölt tényállástól függően – a vezető vagyonsökkenést okozó, vagy más, a hitelezők kielégítése teljes kielégítése meghíúsulását okozó magatartása. A Cstv. 33/A. § (1) bekezdésében szereplő felelősségi tényállás egyes aletei tehát a vezető tisztségviselő magatartásának eredménye alapján különböznek egymástól. E jogszabályi rendelkezés 2017. július 1. napján hatályba lépett módosítása egyértelművé tette, hogy a hitelezői érdekeket figyelmen kívül hagyó vezetői magatartás két, egymástól elkülönülő lehetséges jogkövetkezménye állhat fenn, egyrészt a vagyonsökkenés, másrészt a hitelezői követelések teljes mértékben történő kielégítésének más okból, tehát a vagyonsökkenésen kívüli okból bekövetkező meghíúsulása. (Kúria Gfv.VI.30.325/2021/6. szám). Amennyiben a felperes keresetében arra hivatkozik, hogy a vezető magatartása vagyonsökkenést okoz, a bizonyítandó tény a vagyonsökkenést okozó magatartás, és a vagyonsökkenés mértéke, míg abban az esetben, ha a felperes a hitelezői igény teljes kielégítésének meghíúsítására hivatkozik, a vagyonsökkenés nem tényállási elem. Ebben az esetben azt kell bizonyítani, hogy a felszámolási eljárásban bejelentett, a felszámoló által nyilvántartásba vett hitelezői igények kielégítése a vezető tisztségviselő hitelezői érdekeket sértő más (nem vagyonsökkenést okozó) magatartása következtében meghíúsulhat.

A fenti tényállási elemek felperes általi bizonyítását követően, az alperes a Cstv. 33/A. § (4) bekezdésben foglaltak szerint kimentheti magát.

[24] Amennyiben a felperes a Cstv. 33/A. § (5) bekezdése szerint arra is hivatkozik – és igazolja –, hogy a vezető neki felróhatóan nem vagy nem megfelelően tett eleget a gazdálkodó szervezet beszámolója letétbe helyezési és közzétételi kötelezettségének, vagy nem teljesítette a Cstv. 31. §-ban foglalt kötelezettségét, ez nem külön felelősségi szabály, ahogyan ezt a Kúria Gfv.VI.30.198/2021/4. számú döntésében is kifejtette, hanem a Cstv. 33/A. § (1) bekezdésével együtt alkalmazandó. A Cstv. 33/A. § 2017. július 1. napjától hatályos (5) bekezdése a korábbi szabályozástól eltérően nem a hitelezői érdekek sérelmére vonatkozó törvényi vélelmet tartalmaz, hanem a szabályozás – tartalmában is eltérően – a bizonyítási kötelezettség fordulására vonatkozó szabályt ír elő (BDT2018. 3831).

[25] Erre tekintettel a Cstv. 33/A. § (1) és (5) bekezdésére is alapított kereseti kérelem esetén – ha a felperes a vezető mulasztását (azaz a beszámolókéészítési és letétbe helyezési kötelezettség, vagy Cstv. 31. §-ban foglalt kötelezettség teljesítésének mulasztását) állítja és igazolja – a Cstv. 33/A. § (1) bekezdésében írt, a vezetői felelősség megállapítására vonatkozó tények tekintetében az alábbi két tényállási elemre a felperesnek csak tényállítást kell tennie:

– a fizetése képtelenséggel fenyegető helyzet fennálltára az alperes vezetői tisztségviselői jogviszonya alatt, konkrét időpont megjelölése nélkül,

– és vezető hitelezői érdekeket sértő magatartásra; konkrét vagyonsökkenést okozó vagy más nem vagyonsökkenésben megnyilvánuló, a hitelezők követelésének teljes kielégítését megghiúsító károkozó magatartás megjelölése nélkül. Ilyenkor nem a Cstv. 31. §-ba foglaltak szerinti mulasztás a hitelezői érdeket sértő magatartás, hanem olyan más magatartás, amely az iratok hiánya miatt nem ismerhető meg. (Kúria Gfv.VI.30.198/2021/4. szám, Gfv.VI.30.325/2021/6. szám).

[26] Az alperes mulasztásának következménye a Cstv. 33/A. § (5) bekezdése értelmében a bizonyítási teher átfordulása őrá, ezért a perben – vezetői felelősség tényállási elemei közül – az alperesnek kell bizonyítania, hogy a vezetői tisztségének időtartama alatt nem következett be fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet, vagy ha ilyen körülmény fennállt, a vezetési feladatai során a hitelezők érdekeit is figyelembe vette. Ez utóbbi körben tehát a vezetőnek be kell mutatni a vezetői időszakában kifejtett tevékenységét. Mindaddig, amíg e tényeket nem bizonyítja, ezek ellenkezőjét kell bizonyított ténynek tekinteni, nevezetesen, hogy az adós fizetéseképtelen helyzetben volt a vezetői tisztség időtartama alatt és a feladatai ellátása során a hitelezői érdekeket nem vette figyelembe (Kúria Gfv.VI.30.198/2021/4. szám).

[27] Jelen esetben a felperes a Cstv. 33/A. § (1) és (5) bekezdésében foglaltakra alapította keresetét, hivatkozva arra, hogy az alperes nem tett eleget a Cstv. 31. § (1) bekezdés a)-d) pontjában meghatározott kötelezettségeinek. Ennek tényét az alperes nem vitatta, állította ugyanakkor, hogy a kötelezettségek teljesítése érdekében az általa megbízott könyvelő feladatát nem tudta elvégezni a felszámolási eljárás gyors befejeződése miatt.

[28] A Cstv. 31. § (1) bekezdés a) pontja a felszámolás alatt álló gazdálkodó szervezet vezetőjének a kötelezettségévé teszi a felszámolás kezdő időpontját megelőző nappal záróleltár, valamint éves beszámoló, egyszerűsített éves beszámoló, vagy egyszerűsített mérleg (tevékenységet záró mérleg), adóbevallás és az eredmény felosztása után zárómérleg készítését, és azoknak a felszámolás kezdő időpontját követő 30 napon belül a felszámoló és az adóhatóság részére való átadását. A Cstv. 31. § (1) bekezdés b) pontja alapján ugyancsak a vezető kötelezettsége, hogy a nem selejtezhető iratokról iratjegyzéket készíteni, és azt, az irattári anyagot, valamint a vagyont leltár szerint átadni a felszámolónak legkésőbb a felszámolás kezdő időpontját követő 30 napon belül, ugyanilyen határidővel a fennálló szerződéseiről, a folyamatban lévő ügyekről, eljárásokról tájékoztatást adni, továbbá nyilatkozni arról, hogy valamennyi vagyontárgyra, iratra vonatkozóan teljesítette az átadási kötelezettségét. E jogszabályi rendelkezésekben meghatározott kötelezettségek az adós vezetőjét, azaz az alperest terheltek. Emiatt nem mentheti ki az alperes magát más személy magatartására hivatkozva. Amennyiben ugyanis az alperes kötelezettsége teljesítéséhez más személyt vesz igénybe, annak magatartásáért, így a mulasztásáért is felel. Lényeges továbbá, a felszámolás kezdő időpontjától (2021. augusztus 31.) a felszámoló záróanyagának elkészítéséig (2022. december 15.) több mint egy év eltelt, amely elegendő volt arra, hogy 2021. évnek a felszámolás kezdő időpontját megelőző nyolc hónapjára vonatkozóan a tevékenységzáró mérlegét elkészüljön, és a felszámolás kezdő időpontjáig kettő évig sem működő adós iratai rendezése megtörténjen az iratoknak a felszámoló részére való átadása érdekében. Mindezekre tekintettel – mint ahogyan azt az elsőfokú bíróság helyesen megállapította – a Cstv. 33/A. § (5) bekezdése szerint a bizonyítási teher megfordult.

[29] A bizonyítási teher Cstv. 33/A. § (5) bekezdése szerinti fordulása miatt elegendő volt a felperesnek a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztét és a hitelezői érdek figyelembe nem vételét állítania, megjelölve a bejelentett hitelezői igény összegét, amelynek kielégítése meghiúsulhat, és az okozati összefüggés tekintetében az irathány miatt hivatkozhatott a bizonyítási szükséghelyzet fennálltára (Pp. 265. §), amely esetén a felperes által bizonyítandó tény a bíróság valósnak fogadhatja el.

[30] Az alperesnek kellett ezért állítani és bizonyítani, hogy a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet nem következett be, vagy ha igen, ezt követően a hitelezői érdekeket is figyelembe vette [ebbe a körbe a Cstv. 33/A. § (4) bekezdésében írt kikötéseket is beleértve], és valószínűsíthette, hogy a bizonyítási szükséghelyzet nem áll fenn.

[31] A felperes állította az adós fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzete 2021. június 7. napján bekövetkezett, amelyet az alperes sem az elsőfokú eljárásban, sem a fellebbezésében nem vitatott.

[32] A kárkötelem következő eleme a jogellenes magatartás, amelyre a Cstv. 33/A. § (5) bekezdése szerint vezetői mulasztás miatt a felperesnek konkrét, hitelezői érdeket sértő vezetői magatartást nem kellett állítani, azonban ez azt is jelenti, hogy az alperesnek azt kellett bizonyítania, hogy a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezésétől a hitelezők érdekeit valamennyi intézkedésénél figyelembe vette, az ilyen tisztséget betöltő személytől elvárható valamennyi intézkedést megtette a hitelezői veszteségek elkerülése, csökkentése érdekében, azaz nem volt jogellenes, hitelezői érdeket sértő magatartása. A hitelezői érdekeket figyelembe vevő magatartás kapcsán pedig az alperesnek nem elegendő általánosságban állítani, hogy a vezető ennek megfelelően járt el, erre részletes nyilatkozatot is kell tenni, amelyet az alperes elmulasztott, fellebbezésében csupán arra hivatkozott, hogy a felperes felé részben teljesítette az adós tartozását. Ez az alperesi tényállítás azonban az összes hitelezői érdekek figyelembevételének bizonyítására nem alkalmas. A vezető tisztségviselőnek nem csak egy, a felszámolási eljárásban bejelentkező hitelező, hanem valamennyi, a felszámolási eljárás megelőzően is hitelezőnek minősülő személy érdekében kell eljárnia. Ezért az alperes által megjelölt körülményből nem következik, hogy az alperes az adós ügyvezetőjeként észszerű gazdálkodást folytatott volna. Az adós könyvelőjének magatartása pedig a kimentésre nem alkalmas, mivel az adós jogszabályban előírt kötelezettségeinek az ellátását neki kell biztosítania (BH2022. 300.). Nem volt tehát megállapítható, hogy a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztét követően az alperes a hitelezői érdekeket figyelembe vette volna.

[33] A felperes felszámolási eljárásban nyilvántartásba vett hitelezői igényének jogszerűsége és összege a Cstv. 33/A. § (1) bekezdése szerinti megállapítási perben nem vizsgálható, azt az alperes a fellebbezésében nem is vitatta, mint ahogyan a hitelezői követelések teljes mértékben történő kielégítésének meghiúsulását és annak a hitelezői érdeket sértő magatartással való okozati összefüggését sem.

[34] Mindezek alapján megállapítható volt, hogy az alperes Cstv. 33/A. § (1) bekezdése szerinti vezetői felelősségének valamennyi jogszabályi feltétele fennáll.

[35] A kifejtettekre tekintettel az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

[36] Az alperes fellebbezése nem vezetett eredményre, ezért a Pp. 83. § (1) bekezdése alapján köteles megtéríteni a felperesnek a jogi képviselővel kapcsolatban felmerült, a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 4. (1) bekezdés a) pontjára figyelemmel alkalmazandó 3. § (3) és (5) bekezdése szerinti, öt munkaóra alapulvételével megállapított jogtanácsosi munkadíjból és e rendelet 4. § (1) bekezdés b) pontja alapján felszámítható útiköltségből álló másodfokú perköltségét.

[37] A feleket az ügyben az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 62. § (1) bekezdés v) pontja szerint megillető illetékfeljegyzési jog ellenére előzetesen megfizetett 48 000 forint fellebbezési eljárási illeték pervesztessége folytán a Pp. 83. § (5) bekezdése alapján az alperes terhén marad.

Szeged, 2024. április 18.

Dr. Jobbágy Ildikó s.k.

Dr. Tolna András s.k.

Dr. Dobler László s.k.

a tanács elnöke

előadó bíró

táblabíró